

Nr 66*Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om vissa åtgärder beträffande ungdomsvårdsskolorna.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 37 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 3 januari 1957) framlagt förslag rörande personalförteckning för och anslag till statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Lundström m. fl. (I: 125) och den andra inom andra kammaren av herr Sehlstedt m. fl. (II: 137) har föreslagits vissa ändringar av Kungl. Maj:ts förslag.

Statsutskottet har i sitt utlåtande nr 5, punkten 35, såvitt nu är i fråga, anfört följande.

»Ehuru fasta hållpunkter, såsom departementschefen anfört, saknas för en uppskattning av platsbehovet under nästa budgetår synes det nuvarande läget tillräckligt oroande för att inge allvarliga betänkligheter. Frågan om vilka åtgärder som bör vidtagas fordrar emellertid enligt utskottets mening ytterligare överväganden. Utskottet är därför icke berett att utöver propositionens förslag nu tillstyrka de utbyggnadsförslag som framlagts i motionerna I: 125 och II: 137.

Enligt vad departementschefen anfört har önskemål om en större platsmarginal än propositionens förslag innebär ansetts böra stå tillbaka med hänsyn till det hårt ansträngda läget inom andra vårdområden. Utskottet anser för sin del att hänsynen till dessa vårdbehov, exempelvis inom fångvården, icke bör få undanskymma det faktum, att den verksamhet som bedrivs inom ungdomsvårdsskoleorganisationens ram, även bortsett från den konstaterade totala platsbristen, icke kan anses tillfredsställande tillgodosedd.

Som framgår av propositionen råder en besvärande platsbrist vid de för psykiskt abnorma elever avsedda specialskolorna Lövsta och Ryagården. Socialstyrelsen har med hänvisning till att statens kommitté för sinnessjukvården även har att utreda frågan om psykopatvården avstått från att nu framlägga några förslag till lösning av platsbristen vid de nämnda skolorna. Utskottet har inhämtat att kommittén inom den närmaste tiden kommer att framlägga förslag om ett psykopatsjukhus för vuxna. Däremot ingår inte i kommitténs uppdrag att utreda frågan om vårdbehovet för de unga psykopater, som nu måste mottagas vid de nämnda skolorna. Utskottet förordar, att åtgärder vidtages för att snarast utreda denna fråga.

Med anledning av upplysningar som utskottet inhämtat angående den i propositionen berörda platsbristen vid yrkesskolorna synes ytterligare åtgärder böra övervägas för att öka platstillgången. Härvid bör även de mindre tillfredsställande differentieringsmöjligheterna i fråga om flickornas yrkesutbildning uppmärksammas. Med hänsyn till att ett stort antal platser vid skolorna bindes av elever, som varit villkorligt utskrivna men måst återtas av sociala skäl, bör det enligt utskottets mening även övervägas att öka resurserna för vård utom skolorna.

Utskottet föreslår, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna av utskottet ovan förordade åtgärder beträffande ungdomsvårdsskolorna.»

I en vid punkten fogad reservation har herr Ohlon m. fl. förklarat sig anse, att till första stycket i statsutskottets här återgivna yttrande bort fogas text av följande lydelse:

»Emellertid anser utskottet att det i motionerna I:125 och II:137 framförda förslaget om inrättande av en yrkesskola för pojkar på Visingsö, för vilket ändamål socialstyrelsen även slutit preliminärt avtal om inköp av fastighet, bör ytterligare utredas. Om utredningen, vilken bör bedrivas skyndsamt, leder till att fastigheten bör inköpas, förutsätter utskottet att Kungl. Maj:t vidtager åtgärder för att riksdagen skall kunna i särskild ordning besluta om anvisande av medel för skolans anordnande.»

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren godkänt vad utskottet anfört, under det att andra kammaren godkänt den ändring däri, som föreslagits i reservationen.

Då de skiljaktiga beslut, i vilka kamrarna sålunda stannat, synes kunna sammanjämkas på sätt nedan angives, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina i förevarande hänseende fattade beslut, godkänna statsutskottets förslag till motivering i här förut återgiven del av dess utlåtande nr 5, punkten 35, med den ändringen att mellan sista och näst sista styckena skall införas ett nytt stycke av följande lydelse:

»Utskottet förutsätter att de ytterligare utredningar och överväganden, som i fråga om nya yrkesskolor eller i övrigt erfordras, bedrives med all skyndsamhet och att Kungl. Maj:t vidtager åtgärder för att riksdagen skall kunna i särskild ordning, om så befinnes påkallat, besluta om anvisande av medel för att så snabbt som möjligt tillföra organisationen ökade resurser.»

Stockholm den 2 april 1957

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND